

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/322/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618202427
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7618202427.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. F. nar. XX.X.XXXX a maloletého P. F. nar. XX.X.XXXX zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi deti rodičov W. F. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v F. na Q. ulici č. XX zastúpenej JUDr. Vierou Strakovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Prešove na Námestí legionárov č. 5 a Q. F. nar. X.XX.XXXX bývajúceho v Q. na Z. ulici č. XXX/X v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 12P 99/2018-59 z 16.8.2018 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 13P 108/2010-41 z 19.7.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP 283/2011-59 z 25.1.2012 tak, že zvýšil výživné na maloleté deti A. F. a P. F. zo 100 Eur mesačne na 200 Eur mesačne na každé dieťa počnúc dňom 20.4.2018, ktoré je otec povinný platiť matke vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Dĺžné výživné 436,53 Eur na každé dieťa za obdobie od 20.4.2018 do 31.8.2018 súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 150 Eur na obidve deti spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí s návrhom, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol v zmysle jeho návrhu. Obsahom odvolania otca je veľmi stručné odôvodnenie, kde otec konštatuje, že nie je schopný zo svojho priemerného mesačného príjmu platiť takto určené výživné. Konkretizoval svoje mesačné náklady, predovšetkým hypotekárneho úveru vo výške 307,84 Eur mesačne, splátka spotrebného úveru 253,17 Eur mesačne, splátka úveru Z. D. W. 51,90 Eur mesačne, telefón 14 Eur, vodné, stočné 32,50 Eur, elektrická energia 58,20 Eur, plyn 87 Eur a výživné na dve deti 200 Eur, čo priemerne mesačne predstavuje čiastku 1.011,18 Eur. Na základe uvedeného vyslovil presvedčenie, že určené výživné je neprimerané vzhľadom k jeho majetkovým a finančným pomerom. Za primerané výživné, vzhľadom k odôvodneným potrebám maloletých detí a vzhľadom k svojim príjmom navrhol určiť výživné vo výške 150 Eur na každé dieťa.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie aj matka maloletých detí. Z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písmena h/ a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vyslovila presvedčenie, že je v otcových

finančných možnostiach platiť vyššie výživné, ako bolo určené súdom prvej inštancie. V tejto súvislosti poukázala na to, že otec spláca úvery priemerne 600 Eur mesačne, ktoré nemajú prednosť pred výživným a za posledné dva roky bol majiteľom asi 15-tich áut, ktoré zrejme výhodne predal a jeho zisk vo výške 500 Eur tomu ani nezodpovedá. Jeho zisk z uvedeného biznisu je podľa jej presvedčenia viac ako 5.000 Eur. Vytkla konajúcemu súdu, že bezdôvodne otcovi uveril, že jeho zisk z podnikania je len 500 Eur a že uvedené autá sú vlastníctvom jeho kamarátov. V prípade, ak by toto tvrdenie otca bolo pravdivé, nemohol by žiť nadštandardným spôsobom jeho života, pričom jeho dve maloleté deti žijú v nájme s ich matkou. Poukázala na príslušné ustanovenia Zákona o rodine, a to § 62 ods. 1 až 5, ktoré stanovujú, že výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodiča a rozhodujúci je príjem, ktorý rodič by mohol reálne dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká zahrňujúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. dovoľáva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. V danom prípade sa príjem odporcu, ktorý prezentoval na súde prvej inštancie javí ako nepravdivý a preto bolo povinnosťou súdu prihliadnuť na celkové majetkové pomery povinného a tzv. potencialitu príjmov, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a určil výživné v zmysle jej návrhu.

4. K odvolaniu matky a otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu z dôvodu, že od posledného rozhodnutia vo veci výživného došlo k podstatnej zmene pomerov u maloletých detí, ktoré ukončili medzichasom deviaty ročník Základnej školy v F. a od septembra nastupujú na Strednú odbornú školu W. v S., ktorá je mimo miesta k ich trvalého bydliska, s čím má matka objektívne spojené zvýšené výdavky.

5. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletých detí. Uviedla, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach a dôrazne vyslovila svoje presvedčenie, že je v otcových finančných možnostiach platiť vyššie výživné, ako bolo určené súdom prvej inštancie. Žiadala, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, resp. zmenil a určil výživné v zmysle jej návrhu, t.j. 250 Eur na každé dieťa.

6. K písomnému vyjadreniu matky k odvolaniu otca sa vyjadril otec maloletých detí, ktorý zdôraznil, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach s tým, že jeho majetkové a finančné možnosti mu neumožňujú platiť výživné vo výške, ktoré požaduje matka. Súčasne zdôraznil, že súdu zdokumentoval svoju podnikateľskú činnosť, predložil všetky súdom žiadané doklady s tým, že svoje príjmy žiadnym spôsobom účelovo nezatajoval.

7. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. CMP.

8. Podľa § 395 CMP ak § 396 CMP neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté predom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

11. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol o výživnom pre obdive maloleté deti. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie, vyhodnotil dôkazy a skutkový stav

správne právne posúdil. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie posúdil pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi od podania návrhu a dospel k záveru, že bola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného a výživné vo výške 200 Eur na každé dieťa je primerané reálnym príjmovým pomerom otca, zohľadňuje odôvodnené potreby maloletých detí do výšky zodpovedajúcej príjmu otca, ako aj tú skutočnosť, že otec nemá inú vyživovaciu povinnosť. Odvolací súd konštatuje, že zvýšenie výživného pre maloleté deti zo 100 Eur na 200 Eur mesačne na každé dieťa zohľadňuje odôvodnené potreby detí v štandardnom rozsahu a je nepochybné, že matka dopĺňa zdroj výživy maloletých na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre ich všestranný rozvoj. Odvolací súd rovnako zdôrazňuje tzv. valorizačnú klauzulu obsiahnutú v § 68 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnila aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Táto povinnosť súdu je obligatórna. Z § 68 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Odvolací súd je toho presvedčený, že v tomto prípade bola nepochybné preukázaná podstatná zmena pomerov u maloletých detí, preto zvýšenie výživného zo 100 Eur na 200 Eur na každé dieťa je správne a zákonné. K odvolacím námietkam otca dodáva, že posledná úprava výživného bola uskutočnená v roku 2012, od ktorého uplynulo obdobie šiestich rokov, preto aj z hľadiska časového bolo zvýšenie výživného dôvodné a dodáva, že k podstatnej zmene pomerov dochádza z pravidla u detí v rozpätí troch rokov, a to v súvislosti s vekom a rastom dieťaťa, pokiaľ nenastanú iné rozhodujúce skutočnosti podstatné pre zvýšenie výživného, ktoré odôvodňujú zvýšiť výživné v kratšom časovom intervale. Odvolací súd ďalej poznamenáva, že odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, sú spravidla rovnaké, teda ide o všeobecnú známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Odvolací súd dospel k záveru, že potreby maloletých detí mimoriadne nevybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku a rovnako ich nemožno hodnotiť ako nadštandardné výdavky. Preto odvolacie námietky otca, naznačené v tomto smere, vyhodnotil odvolací súd ako irelevantné. K odvolacím námietkam matky odvolací súd dodáva, že zvýšenie výživného zo 100 Eur na 200 Eur na každé dieťa odôvodňujú práve všetky dôležité dôkazy získané v priebehu konania súdom prvej inštancie týkajúce sa majetkových a finančných pomerov otca. Súdom prvej inštancie dôsledne vykonaný dokazovanie, správne ho vyhodnotil a objektívne prihliadol na všetky ukazovatele významné v konaní pri určení, resp. zvýšení výživného. Konajúci súd sa dostatočne vysporiadal s námietkami matky aj otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili ich obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a ani jeden z rodičov v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. K rozsahu podaných odvolaní poukazuje na ust. § 65 CMP, podľa ktorého odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Vzhľadom na to, že konanie o výživnom pre maloleté deti možno začať aj bez návrhu, odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu nad rámec rozsahu matkou a otcom podaného odvolania. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tieto náklady patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogeria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školských povinností, preprava, poplatky prípadne primerané náklady na mobilný telefón, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoj jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné pobyty, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečiť dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Súdom prvej inštancie správne vyhodnotil príjmy aj výdavky otca, pričom starostlivo prihliadol na tie, ktoré je nevyhnutné vynaložiť a neprihliadol na tie výdavky, ktoré nemajú prednosť pred jeho zákonnou vyživovaciu povinnosťou. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam otca aj matky odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov aj vyhodnotený skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné. Odvolací súd ďalej konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti rozsudku v zmysle § 220 ods. 2 CSP a len odlišný názor účastníka vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov a úvahám súdu uvedených v odôvodnení rozsudku nečiní rozhodnutie nezákonným

a nepreskúmateľným. Súd prvej inštancie rovnako správne rozhodol o dlhu na výživnom a spôsobe jeho zaplataenia. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o výživnom, dlžnom výživnom a spôsobe jeho zaplataenia podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).